

**VIII Всеукраїнська робоча нарада
з питань апробації і впровадження курсу**

КУЛЬТУРА ДОБРОСУСІДСТВА

21-23 січня 2021 року

Проводиться Інформаційно-дослідним центром «Інтеграція та розвиток» у співпраці з
Міністерством освіти і науки України у рамках проекту
«Promoting the development of active citizenship, tolerance and understanding in educational
institutions and communities of Ukraine», що підтримується
Посольством Королівства Норвегії в Україні

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

Пленарне засідання, 21.01 четвер, 16:00-18:00

Час	Тема
16:00-16:20	Відкриття Робочої наради Модератор: Олег Смірнов, м. Київ Вітальні слова: Євген Заблудовський, голова правління ІДЦ «Інтеграція та розвиток» Керстін Агнета Валберг, радниця з питань співпраці та розвитку Посольства Королівства Норвегії в Україні Юрій Кононенко, начальник Головного управління загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України Андрій Каменщиків, координатор Східноєвропейської мережі GPPAC Запрошені гості
16:25-16:50	Розвиток освітньої реформи в Україні Спікер: Юрій Кононенко, начальник Головного управління загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України
16:55-17:20	Розвиток проєкту «Культура добросусідства» у 2020 р. Спікерка: Маргарита Араджионі, керівниця проєкту
17:25-17:50	Основні напрямки сучасної державної політики України у сфері міжнаціональних і міжконфесійних відносин Спікер: Андрій Юраш, керівник відділу з питань релігій і забезпечення права громадян на свободу світогляду і віросповідання Секретаріату Кабінету Міністрів України
17:55-18:00	Організаційні питання

ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО ПЛЕНАРНОГО
ЗАСІДАННЯ ТИСНІТЬ СЮДИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

СЕСІЯ 1. 21.01 ЧЕТВЕР, 18:30-20:00

Аудиторія, яка
запрошується для
участі у сесії

Тематика секційних засідань, спікери

Модератор /
Модераторка

Педпрацівники
ЗДО, адміністрація

Сесія 1.1. «КД» в закладах дошкільної освіти
Презентація проєкту "Ми різні - ми однакові", який об'єднав
дитячі садки Луганщини і Волині

Спікерки: Оксана Саприкіна, Наталія Шаталова, Луганщина

Тетяна Палько,
Закарпаття

[для ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 1.1. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Перші кроки «КД» на Полтавщині: ідеї і напрацювання з
дітьми і батьками. Презентація досвіду і фрагмент заняття

Спікерки: Наталія Афанасьєва, Ірина Нестерова,
Марина Шишкіна, Полтавщина

Педагоги НУШ,
адміністрація ЗЗСО

Сесія 1.2. Обговорення питань викладання інтегрованого
курсу «Культура добросусідства» в Новій Українській школі.
Презентація модельної програми і методичних рекомендації
до її реалізації

Спікерка: Ірина Унгурян, Чернівецька область

Катерина Юр'єва,
Харківщина

[для ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 1.2. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Педагоги ЗЗСО
II-III ст.

Сесія 1.3. Робота за «КД» в ЗЗСО II-III ст.
Інтерактивне заняття для старшокласників «Емоційна
саморегуляція та емоційний інтелект»

Спікерка: Надія Нікітчук, Миколаївщина

Ольга Трофименко,
Одещина

[для ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 1.3. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Демонстрація позаурочної активності «Дискримінація та як їй
протидіяти» за програмою «Я. МИ. Країна»

Спікерка: Світлана Чупіка, Донецщина

Освітняни,
зацікавлені у
розвитку
соціальної
згуртованості і
роботі з дорослими

Сесія 1.4. Співпраця з батьківською громадою.
Сучасна школа і батьківська громада: кроки до порозуміння та
партнерства

Спікерка: Алла Вознюк, Сумщина

Олена Аніщенко,
м. Київ

[для ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 1.4. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Батьківські збори - новий формат. Досвід роботи з батьками
дітей початкової школи

Спікерка: Оксана Гаєвська, Харківщина

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

СЕСІЯ 2. 22.01 П'ЯТНИЦЯ, 16:00-17:30

Аудиторія, яка
запрошується
для участі у сесії

Тематика секційних засідань, спікери

Модератор /
Модераторка

Адміністрація і
співробітники
ЗППО, відділів
освіти ОТГ,
освітяни

Сесія 2.1. Презентація програм підвищення кваліфікації з курсу «Культура добросусідства», розроблених для закладів післядипломної педагогічної освіти. Презентація програми для педпрацівників ЗДО

Спікерка: Тетяна Палько, Закарпаття

Презентація програми для вчителів початкової школи

Спікерка: Яна Чернишова, Луганщина

Презентація програми для вчителів-предметників середньої-старшої школи

Спікерка: Олена Вітковська, Миколаївщина

Презентація програми по роботі з батьками

Спікерка: Ольга Боярчук, Київщина

Раїса Євтушенко,
м. Київ

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 2.1. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Педагогічні
працівники ЗДО

Сесія 2.2. «КД» для педагогічних працівників ЗДО

Впровадження «КД» в закладі дошкільної освіти: перші кроки

Спікерки: Світлана Вінник, Лариса Курдуп, Дніпропетровська область

Викладання «КД» педагогічним працівникам ЗДО за темою «Стереотипи»

Спікерка: Ганна Реґо, Закарпаття

Сесія 2.3. Обмін досвідом викладання «КД» в початковій школі

Презентація Викладання «КД» в 4 класі: підсумковий проєкт «Луганщина - мій рідний край»

Спікерка: Олена Сіухіна, Луганщина

Олена Савчук,
Чернівецька
область

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 2.2. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Викладачі «КД»
з ЗЗСО І ст.

Презентація впровадження курсу "Культура добросусідства" в Тернопільській області

Спікерка: Марія Голуб, Оксана Мочук, Тернопільщина

Олена Аніщенко,
м. Київ

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 2.3. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Освітяни,
громадські
активісти

Сесія 2.4. Новини партнерів

Деякі підсумки діяльності проєкту «Долучайся!» з розвитку громадянської освіти в Україні у 2016-2019 рр.

Спікерка: Світлана Супрун, проєкт «Долучайся!» USAID, який виконує ПАКТ в Україні

Проєкт «Якість дошкільної освіти в Україні» Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»

Спікерка: Юлія Найда, виконавча директорка Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»

Олег Охредько,
Запорізька область

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 2.4. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Громадянська освіта як навчальна дисципліна: новий вимір

Спікерка: Поліна Вербицька, виконавча директорка Всеукраїнської асоціації викладачів історії та суспільних дисциплін «Нова Доба»

Розвиток проєкту «Мирна школа» Українського центру порозуміння (м. Київ)

Спікерка: Дар'я Белінська, координаторка проєкту «Мирна школа ІМіП

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

Сесія 3. 22.01 п'ятниця, 18:00-19:30

Аудиторія, яка запрошується для участі у сесії	Тематика секційних засідань, спікери	Модератор / Модераторка
Педпрацівники ЗДО, адміністрація	Сесія 3.1. Наступність форм і методів роботи по курсу «КД» в ЗДО і НУШ Сучасні підходи щодо формування елементів екологічної свідомості, позитивного емоційно-ціннісного ставлення до природи, забезпечення принципу наступності у змісті освітніх програм «Український віночок. Регіон» та програми загальноосвітньої школи інтегрованого курсу «Культура добросусідства» Спікерка: Надія Нікітчук, Миколаївщина	Тетяна Палько, Закарпаття для ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 3.1. ТИСНІТЬ СЮДИ
Викладачі «КД» в ЗСО І-ІІ ст.	Сесія 3.2. Майстер-клас Проведення заняття «Знайомство з різноманіттям споруд. Архітектура. Культурні/сакральні споруди» Спікерки: Голуб Галина, Оксана Замосянчук, Одещина	Яна Чернишова, Луганщина для ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 3.2. ТИСНІТЬ СЮДИ
Викладачі «КД» в ЗДО, ЗСО, освітяни дорослих	Сесія 3.3. Робота з батьками Організація роботи з батьками вихованців ЗДО в онлайн-форматі Спікерка: Надія Нікітчук, Миколаївщина	Ганна Реґо, Закарпаття для ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 3.3. ТИСНІТЬ СЮДИ
Викладачі «КД» в ЗДО, ЗСО, освітяни дорослих	Сесія 3.4. Юридично-правова консультація на запит педагогів Механізми правового захисту педагога в Україні: як захиститися від булінгу Спікери: Валентина Потапова, м. Київ, Олег Охредько, Запорізька область	В'ячеслав Майорський, Одещина для ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 3.4. ТИСНІТЬ СЮДИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

Сесія 4. 23.01 субота, 10:00-11:30

Аудиторія, яка запрошується для участі у сесії	Тематика секційних засідань, спікери	Модератор / Модераторка
--	--------------------------------------	-------------------------

Співробітники
ЗППО, Адміністрація
закладів освіти,
керівники відділів/
департаментів освіти

Сесія 4.1. Майстер-клас «Алгоритм розробки та адвокації цільових програм з освіти дітей та дорослих на рівні рад територіальних громад і областей»

Експертка: Євгенія Бардяк, членкиня громадської організації
«Молода Просвіта Прикарпаття», депутатка Івано-Франківської
обласної ради

Потапова
Валентина,
м. Київ

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 4.1. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Педпрацівники
ЗДО, вчителі «КД»

Сесія 4.2. Дискусія щодо осмислення педагогом курсу «КД» нових ролей – коуча, фасилітатора, агента змін та переорієнтації його до нових завдань у розрізі навичок-2025 Нові професійні ролі і завдання педагога інтегрованого курсу «Культура добросусідства»

Спікерка: Тетяна Палько, Закарпаття

Олександра
Козорог,
Дніпропетровська
область

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 4.2. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Педагоги «КД»
в ЗЗСО I ст

Сесія 4.3. Майстер-клас Демонстрація фрагментів занять з «КД» в початковій школі «Ми єдина родина! Школа! Славутич! Україна!»

Спікерка: Галина Мех, Київщина

Ольга Банах,
Львівщина

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 4.3. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Педагоги «КД»

Сесія 4.4. Наступність форм і методів роботи за «КД» під час дистанційного навчання Майстер-клас «Онлайн викладання тем "КД" з громадянської, миротворчої і міжкультурної освіти» для здобувачів освіти ЗЗСО I-III ст.

Спікерка: Ірина Унгуран, Чернівецька область

Майстер-клас «Використання онлайн-інструментів при викладанні курсу «Культура добросусідства»

Спікерки: Вікторія Лобода, Лариса Петрова, Сумщина

Олег Охредько,
Запорізька область

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО
СЕСІЇ 4.4. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

Сесія 5. 23.01 субота, 12:00-13:30

Аудиторія, яка запрошується для участі у сесії	Тематика секційних засідань, спікери	Модератор / Модераторка
--	--------------------------------------	-------------------------

Адміністрація ЗДО,
ЗЗСО, освітяни,
які працюють з «КД»

Сесія 5.1. Стратегічна сесія

Як запровадити викладання курсу «КД» в закладах освіти різного рівня. Розробка алгоритму дій

Експертка: Євгенія Бардяк, членкиня громадської організації «Молода Просвіта Прикарпаття», депутатка Івано-Франківської обласної ради

Ольга Боярчук,
Київщина

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 5.1. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Викладачі «КД»,
які працюють в
ЗДО і ЗЗСО І ст

Сесія 5.2. Робота з батьками в ЗДО

Презентація і майстер-клас «Робота за програмою «Батьківські збори по-новому...» в приватних і комунальних ЗДО: переваги та недоліки»

Спікерка: Леся Фулитка, Львівщина

Олена Аніщенко,
м. Київ

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 5.2. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Освітяни, що
викладають «КД»
в ЗЗСО І ст

Сесія 5.3. Викладання «КД» онлайн

Вчительська онлайн-лабораторія «Дослідницька діяльність на уроках "Культури добросусідства" засобами онлайн-інструментів»

Спікерки: Яна Чернишова, Інна Шахно, Луганщина

Ірина Унгурян,
Чернівецька
область

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 5.3. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Освітяни, що
викладають «КД»

Сесія 5.4. На запит педагогів «КД»

Етноконфесійна чутливість і питання інтеграції в класний колектив дітей із ортодоксальних релігійних громад

Експерти:

Лариса Владиченко, заступниця керівника відділу з питань релігій і забезпечення права громадян на свободу світогляду і віросповідання Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Раїса Євтушенко, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин Директорату шкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

Шейх Саїд Ісмагілов, муфтії мусульман України.

Олександра Козорог, освітня експертка Української Гельсінської спілки з прав людини.

Іван Папаяні, Головний спеціаліст відділу з питань релігій і з забезпечення права громадян на свободу світогляду і віросповідання Секретаріату Кабінету Міністрів України. Представник Релігійного центру Свідків Єгови в Україні

Максим
Єлігулашвілі,
Херсонщина

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 5.4. ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Norwegian Embassy

Сесія 6. 23.01 субота, 14:00-15:30

Аудиторія, яка запрошується для участі у сесії	Тематика секційних засідань, спікери	Модератор / Модераторка
Регіональні координатори, адміністрація ЗППО	Сесія 6.1. Стратегічна сесія. Обговорення планів роботи по апробації і впровадженню курсу «КД» у 2021-2022 навчальному роках Спікерка: Маргарита Араджионі, м. Київ	Раїса Євтушенко, м. Київ ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 6.1. ТИСНІТЬ СЮДИ
Викладачі «КД», які працюють в ЗДО	Сесія 6.2. Викладання «КД» в ЗДО. Презентація і майстер-клас Медіаграмотність в закладах дошкільної освіти: нові тренди і можливості Спікерки: Оксана Волошенюк, м. Київ, Галина Дегтярьова, м. Харків, Валентина Потапова, м. Київ	Романчак Ольга, Закарпаття ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 6.2. ТИСНІТЬ СЮДИ
Освітняни, що викладають «КД» в ЗДО і ЗЗСО І ст.	Сесія 6.3. Наступність форм і методів роботи за програмами «КД» в закладах дошкільної освіти і початковій школі Тема «Труднощі і секрети спілкування. Взаємодія в колективі». Презентація корекційно-розвивального заняття-тренінгу для ЗДО «Подорож по хмаринках страхів» і позаурочної активності у початковій школі «Страхи у житті. Інфекції. Спілкування під час пандемії» Спікерки: Борщ Ольга, Інна Неділько, Харківщина Майстер-клас з проведення заняття «КД» за темою «Свята, які ми відзначаємо разом. Подарунок» Спікерка: Катерина Кабика, Луганщина	Людмила Микитюк, Київщина ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 6.3. ТИСНІТЬ СЮДИ
Освітняни, що викладають «КД» в ЗЗСО II-III ст., освітняни дорослих	Сесія 6.4. Викладання в школі II-III ст. і робота з батьками Теми гідності і толерантності на заняттях «КД» Спікер: Дмитро Гордієвський, Полтавщина Інтерактивна робота з батьками як засіб налагодження партнерства Спікерка: Нікітчук Надія, Миколаївщина	Олег Охредько, Запорізька область ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО СЕСІЇ 6.4. ТИСНІТЬ СЮДИ

Пленарне засідання 23.01 субота, 16:00-18:00

Час	Тема
16:00-16:20	Модераторка: Маргарита Араджионі Доповідь: Сучасні тенденції в освіті дорослих в Україні Спікер: Олег Смірнов, керівник офісу DVV International в Україні
16:00-16:20	Інформація модераторів сесій про хід засідань і результати обговорень
16:00-16:20	«Вільний мікрофон» - рефлексія учасників Робочої наради
16:00-16:20	Заклучне слово організаторів. Закриття VIII Робочої наради

[ДЛЯ ПЕРЕХОДУ ДО ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ ТИСНІТЬ СЮДИ](#)

Проводиться Інформаційно-дослідним центром «Інтеграція та розвиток» у співпраці з Міністерством освіти і науки України у рамках проекту «Promoting the development of active citizenship, tolerance and understanding in educational institutions and communities of Ukraine», що підтримується Посольством Королівства Норвегії в Україні